

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **P.B. - Z.**, S.L., IČO: X., zastúpeného advokátom JUDr. P.P., M.B. proti žalovanému: **S., a. s.**, S.B., IČO: X., zastúpenému advokátom JUDr. B.M., advokát, spol. s r. o., F.Č., **o zaplatenie 5 806,61 eur s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 12 Cb 86/08, na dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2010, č. k. 3 Cob 263/2009-98, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave z 8. decembra 2010, č. k. 3 Cob 263/2009-98 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd Bratislava IV rozsudok zo 6. apríla 2009, č. k. 12 Cb 86/08-63 zamietol žalobu a žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému 348,33 eur náhrady trov konania.

Rozhodol tak s odôvodnením, že žalobca si objednal inzerciu a zaviazal sa zaplatiť dohodnutú cenu za zverejnenie inzercie v počte 4 opakovaní v týždňoch 12. 6., 5. 6., 22. 5. a 15. 5. v 18 tituloch, inzercia za sumu 147 000 Sk bez DPH, spolu 588 000 Sk bez DPH. Na 8. 5. bolo dohodnuté zverejnenie článku o Vandaloch, čo medzi účastníkmi nebolo sporné. Jednalo sa o inominátnu zmluvu, v ktorej si účastníci v prípade uverejnenia článku o Vandaloch nedohodli cenu, čím v tejto časti zmluva nevznikla a žalobca nepreukázal tvrdenie, že sa na cene dohodli, navyše sám potvrdil, že uverejnený článok bol dohodnutý

ako bonus, bez nároku na odmenu, za predpokladu, že bude uskutočnená celá objednávka, ktorá realizovaná nebola aj z dôvodu odstúpenia žalobcu od zmluvy, čo v konaní nebolo sporné. Z uvedených dôvodov súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Na odvolanie žalobcu vec prejednal Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací. Rozhodol rozsudkom z 8. decembra 2010, č. k. 3Cob 263/2009-98 tak, že rozsudok súdu prvého stupňa zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi 5 806,61 eur s 13% úrokom z omeškania od 31. mája 2006 až do zaplatenia a 3 492,04 eur náhrady trov konania na súde prvého stupňa a na odvolacom súde.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že mal za preukázané, že účastníci sa zmluvne dohodli, že žalobca pre žalovaného vykoná zverejnenie inzercií v štyroch opakovaniach a za každé opakovanie si dohodli cenu 147 000 Sk bez DPH s tým, že článok o Vandaloch bude uverejnený bezplatne, ak budú zrealizované všetky inzercie. Nesporné v konaní bolo uzavretie zmluvy na základe objednávky žalovaného, i keď táto bola opatrená pečiatkou iného subjektu, ako je žalovaný, ale žalovaný ju v konaní uznal za vlastnú, nakoľko podpísaný A.Z. je štatutárnym orgánom žalovaného a aj predsedom politickej strany, ktorej pečiatka sa nachádza na objednávke. V konaní nebolo sporné, že inzercie sa majú vykonať v štyroch opakovaniach. Taktiež nebola sporná dohoda účastníkov o bezplatnom uverejnení článku o vandaloch v prípade zverejnenia všetkých ďalších inzercií, čo však splnené nebolo na základe zavinenia žalovaného, ktorý v daných termínoch nedodal podklady pre uverejnenie inzercií, v dôsledku čoho žalobca od zmluvy odstúpil. Odstúpenie od zmluvy žalobca zdôvodnil tým, že inzercie žalovaného mal u vydavateľa objednané a v prípade neodstúpenia od zmluvy by v týchto periodikách vyšli prázdne strany na náklady žalobcu. Keďže žalovaný nespĺnil podmienky pre bezplatné uverejnenie článku o vandaloch, tento mu žalobca fakturoval tak, ako inzerciu v sume, ktorá bola medzi účastníkmi dohodnutá. Na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že žalobe je potrebné vyhovieť, že žalobca mal právo fakturovať uverejnenie predmetného článku, pretože žalovaný porušil zmluvné podmienky a podklady, objednané inzercie v dohodnutých termínoch žalobcovi nedodal, čím mu nevzniklo právo na bezplatné uverejnenie článku, ale na jeho zaplatenie v cene, ktorá bola za uverejnenie inzercie medzi účastníkmi zmluvne dohodnutá. Žalobcovi priznal i právo na úrok z omeškania podľa § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, pričom z rozhodovacej praxe je známe, že základná úroková sadzba v rozhodnom období bola 3%, teda žalobcovi patrí úrok z omeškania podľa uvedeného ustanovenia o 10% vyšší, než je

základná úroková sadzba Národnej banky Slovenska. Úroky priznal od 31. mája 2006 do zaplatenia, lebo deň splatnosti faktúry č. 6152 bol 30. mája 2006.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podal v zákonom stanovenej lehote dovolanie žalovaný. Žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Dovolateľ vytýka odvolaciemu súdu, že nesprávnym procesným postupom v konaní v neprospech žalovaného porušil zásady spravodlivého procesu /§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p./ a prejednávanej vec a v konaní zistený skutkový stav nesprávne právne posúdil /§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p./.

Dovolateľ uviedol, že je pravdou, že v rámci dokazovania sa nespornou preukázala skutočnosť, že medzi účastníkmi vznikol záväzkový vzťah, na základe ktorého bol žalobca povinný splniť dohodnutý predmet plnenia a žalovaný sa zaviazal zaň zaplatiť dohodnutú sumu. Ako skutkovo a dôkazne problematickou sa v konaní preukázala žalovaným tvrdená skutočnosť o správaní sa samotného žalobcu v priebehu času, kedy mal zmluvný záväzok plniť, pretože žalobca v rámci konania uviedol, že od zmluvy odstúpil. Potom vzhľadom na uvedenú skutočnosť nepovažuje žalobu za riadne skutkovo vymedzenú a nie je z nej zrejmé ani to, na základe akého titulu sa plnenia domáha. Podľa dovolateľa aj vzhľadom na toto bolo rozhodnutie súdu prvého stupňa správne, pretože pokiaľ žalobca zotrval na svojich prednesoch, ktorými skutkovo vymedzil stav záväzkového vzťahu medzi účastníkmi a má vedomosť o právnej úprave odstúpenia od právneho úkonu a o právach a povinnostiach účastníka, uplatňujúceho tento inštitút a vedel o jeho námietkach smerujúcich k jeho konaniu a vo vzťahu k týmto neprodukoval žiadne dôkazy ani tvrdenia, tento stav bol pre konanie o odvolaní pre odvolací súd záväzný /§ 120 ods. 4 O. s. p./. Žalobca do odvolacieho konania neprodukoval žiadne nové dôkazy a ani skutočnosti, ktoré by mali pre odvolacie konanie právny význam. Na základe skutkového stavu, zisteného súdom prvého stupňa, je potom rozhodnutie odvolacieho súdu nesprávne a suplujúce povinnosti žalobcu uniesť dôkazné bremeno preukázať svoje tvrdenia. Už v konaní na súde prvého stupňa žalovaný namietal, že žalobcom tvrdené odstúpenie od zmluvy nie je možné akceptovať pre nedodržanie pre takýto jednostranný právny úkon účastníka právneho vzťahu právnymi normami daných obligatórnych podmienok a povinností vo vzťahu k druhému účastníkovi zmluvy. Žalobca nezdôvodnil, či sa jednalo o podstatné alebo nepodstatné porušenie zmluvy a tým spojené dôsledky. Keďže nezaplatenie ceny plnenia nebolo medzi účastníkmi zmluvne dohodnuté ako dôvod, pre ktorý môže žalobca od zmluvy odstúpiť, bez dodržania zákonom

stanovených podmienok, potom bez ďalšieho nemohol žalobca od zmluvy platne odstúpiť, a preto sa z jeho strany jednalo o svojvoľné konanie, ktoré nemôže používať právnu ochranu. Ak bol článok dohodnutý bezplatne, žalobca mal preukázať skutkovo a právne základ nároku a určenia výšky požadovaného plnenia.

Dovolateľ namietal, že odvolací súd uvedené skutočnosti nechal bez povšimnutia a s tvrdeniami žalovaného sa vôbec nezaoberal, preto je jeho rozhodnutie nepreskúmateľné a nekorešponduje so zásadami spravodlivého procesu vo vzťahu k účastníkovi, ktorý sa domáha ochrany svojich práv v súdnom konaní. Pritom ustálenie skutkového stavu o tom, či žalobca požaduje plnenie z platného a existujúceho záväzku alebo zo zrušeného záväzku jeho jednostranným úkonom, má pre právne posúdenie uplatneného nároku zásadný význam. Ďalej namieta, že v napadnutom rozhodnutí absentuje akékoľvek zdôvodnenie použitého inštitútu pre priznanie práva z titulu tvrdeného odstúpenia od zmluvy a z jeho priznaných nárokov. Podľa názoru dovolateľa odvolací súd nesprávne použil na prejednávajúcu vec ust. § 536 ods. 3 Obchod. zák. a ustanovenia upravujúce odstúpenie od zmluvy. Ako iný dôvod, ktorého následkom je nesprávnosť rozhodnutia odvolacieho súdu a ktorý je aj dovolacím dôvodom v súlade s § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., je nedostatok dôvodov rozhodnutia odvolacieho súdu, spôsobujúca porušenie zásad spravodlivého procesu.

Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací /§ 10a ods. 1 O. s. p./ po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania /§ 240 ods. 1 O. s. p./ proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný /§ 238 ods. 1 O. s. p./, preskúmal napadnutý rozsudok bez nariadenia dovolacieho pojednávania /§ 243a ods. 1 O. s. p./ v rozsahu vyplývajúceho z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je opodstatnené.

Podľa § 236 ods. 1 O. s. p. dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Dovolanie je tiež prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej /§ 238 ods. 1 O. s. p./.

Podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. dovolanie možno odôvodniť len tým, že: a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237, b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá

mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O. s. p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i uplatneným dovolacím dôvodom, vrátane jeho obsahového vymedzenia, obligatórne sa zaoberá len vadami konania, vymedzenými v § 237 O. s. p. a inými vadami, pokiaľ majú za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Dovolacie dôvody pritom neposudzuje len podľa toho, ako ich dovolateľ označil, ale podľa obsahu opravného prostriedku.

Z obsahu dovolania žalovaného vyplýva, že v konaní na odvolacom súde bolo konanie postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci a napadnuté rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci.

Podľa ustanovenia § 213 ods. 1 O. s. p. odvolací súd je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvého stupňa, s výnimkami ustanovenými v ods. 2 až 7. Ak má odvolací súd za to, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, dokazovanie v potrebnom rozsahu opakuje sám /§ 213 ods. 3 O. s. p./. Odvolací súd môže doplniť dokazovanie vykonaním ďalších dôkazov navrhnutých účastníkom konania, ak ich nevykonal súd prvého stupňa, hoci mu ich účastník navrhol alebo za podmienok ustanovených v § 205a /§ 213 ods. 4 O. s. p./.

Z citovaných ustanovení vyplýva, že podmienkou na to, aby odvolací súd mohol zmeniť napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je, aby toto rozhodnutie považoval za nesprávne, aj keď podľa jeho názoru súd prvého stupňa správne zistil skutkový stav veci. Aby odvolací súd mohol dospieť k takému záveru, musí sa zaoberať skutkovými zisteniami, ku ktorým dospel súd prvého stupňa a až v prípade, ak zistí, že skutkovému zisteniu nemožno nič vyčítať, posúdi, či na zistený skutkový stav správne aplikoval právnu normu.

K zmene odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvého stupňa môže dôjsť aj vtedy, ak súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, podmienkou zmeny rozhodnutia v takomto prípade je, aby odvolací súd sám doplnil dokazovanie, na základe ktorého dospeje k úplnému skutkovému stavu, ktorý je podkladom na rozhodnutie vo veci.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že rozsudok odvolacieho súdu trpí nedostatkom riadneho odôvodnenia, v rozpore s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p., čím bolo porušené jeho právo na spravodlivé konanie.

Absencia riadneho odôvodnenia je vadou, spočívajúcou v odňatí možnosti konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Odôvodnenie rozsudku musí mať náležitosti uvedené v § 157 ods. 2 O. s. p. Súd sa v odôvodnení svojho rozhodnutia musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na výsledky vykonaného dokazovania a zistené rozhodujúce skutočnosti, ale tiež na ním prijaté závery. V odôvodnení rozhodnutia musí súd spôsobom logicky kompaktným a bez rozporov a vnútorných protirečení vysvetliť, k akým skutkovým zisteniam dospel, ktorú právnu normu a z akých dôvodov aplikoval a ako ju interpretoval. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu musí byť zároveň aj dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v konaní o riadnom alebo mimoriadnom opravnom prostriedku. Ak rozsudok súdu neobsahuje náležitosti uvedené v § 157 ods. 2, je nepreskúmateľný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní napadnutého rozhodnutia dospel k záveru, že požiadavky § 157 ods. 2 O. s. p. nespĺňa.

V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd nedal presvedčivú a jasnú odpoveď na podstatné otázky, súvisiace s predmetom sporu, nereagoval na námietky žalovaného prednesené na súde prvého stupňa a na odvolacom súde, týkajúce sa dohody o bezplatnom uverejnení článku o vandaloch a o predčasnom odstúpení od zmluvy. Žalovaný pred odvolacím súdom namietal, že odstúpenie od zmluvy a dôvody v ňom uvedené žalobca nepreukázal a nepreukázal ani dôvodnosť nároku.

Súd prvého stupňa po vykonanom dokazovaní uzavrel, že účastníci si v prípade uverejnenia článku o vandaloch nedohodli cenu, čím v tejto časti zmluva nevznikla a samotným tvrdením žalobca nepreukázal výšku ceny. Odvolací súd napriek tomu, že sa s týmto záverom súdu prvého stupňa nestotožnil, neuviedol relevantné a preskúmateľné dôvody, prečo považoval rozhodnutie súdu prvého stupňa za nesprávne. Z rozhodnutia odvolacieho súdu vôbec nevyplýva, na základe čoho dospel k opačnému záveru ako súd prvého stupňa o oprávnenosti nároku žalobcu a na základe čoho dospel k záveru, že žalovaný nespĺnil podmienky pre bezplatné uverejnenie článku o vandaloch, a preto žalobca fakturoval

oprávnene uverejnenie predmetného článku. K tomuto záveru dospel odvolací súd napriek tomu, že nedoplnil dokazovanie súdu prvého stupňa a z obsahu objednávky žalovaného z 27. apríla 2006 vyplýva len to, že za uverejnenie článku o vandaloch si účastníci cenu nedohodli. Je potrebné prisvedčiť dovolateľovi, že odvolací súd sa s jeho námietkami vôbec nezaoberal, preto nemá náležitosti uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O. s. p. a napadnuté rozhodnutie je v tomto smere nepreskúmateľné.

Z uvedených skutočností dovolací súd dospel k záveru, že odvolací súd zaťažil svoje konanie a rozhodnutie vadou /§ 237 písm. f/ O. s. p./, ktorá je dôvodom, pre ktorý dovolací súd musí napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť, lebo rozhodnutie vydané v konaní postihnutom tak závažnou procesnou vadou nemôže byť vecne správne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto napadnutý rozsudok odvolacieho súdu podľa § 243b ods. 1 O. s. p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Odvolací súd v novom rozhodnutí rozhodne znovu o trovách pôvodného a dovolacieho konania.

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. apríla 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcssová